

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
POLITIKOS ĮGYVENDINIMO GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO APSAUGOS
ĮSTATYMO NR. I-733 5 STRAIPSNIO PAKEITIMO PROJEKTO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS
KILNOJAMŲJŲ KULTŪROS VERTYBIŲ APSAUGOS ĮSTATYMO NR. I-1179 4 STRAIPSNIO
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
(TAP NR.18-1140 (2), 18-1141(2); 18-1140(2)) (TAIS NR. 18-10360, 18-10361; 18-8749(2))**

2018-09-14 Nr. NV-2441

Vilnius

Projekto rengėjas - Kultūros ministerija.

Projekto tikslas - pertvarkyti valstybės įmonę „Lietuvos paminklai“ į biudžetinę įstaigą.

Dabartinė situacija:

Galiojančio Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įst. 5 str. įtvirtinta, kad Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos (toliau – KPD) yra apskaitos, **paveldotvarkos** ir kontrolės tarnybos bei teritoriniai padaliniai; KPD naudoja apskaitos, paveldotvarkos ir kontrolės programoms skirtas valstybės biudžeto lėšas; KPD **kasmet rengia paveldotvarkos programas** ir programų lėšomis įgyvendina valstybės saugomų kultūros **objektų tvarkybos darbus**. Šiuos darbus ar paslaugas KPD pavedimu jau 10 metų atlieka VĮ „Lietuvos paminklai“.

Galiojančio Kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įst. 4 str. įtvirtinta, kad KPD finansuoja kultūrinę vertę turinčių kilnojamųjų daiktų įrašymą į Kult. vertybių registrą; vertybių vertingųjų savybių tyrimus, konservavimą, restauravimą, apsaugos priemonių įrengimą ir pažinio sklaidą iš KPD skiriamų asignavimų.

Esmė. Kultūros ministerija siekia perimti iš KPD pertvarkytos VĮ „Lietuvos paminklai“ į biudžetinę įstaigą savininko teises ir pareigas ir **pavesti pertvarkytai biudžetinei įstaigai (neturinčiai viešojo administravimo įgaliojimų) organizuoti:**

- 1) investicinių projektų, įgyvendinamų Kultūros ministerijos reguliavimo srityje esančių biudžetinių įstaigų, įgyvendinimą (*praplėsta biudžetinės įstaigos veikla leistų centralizuotai įgyvendinti projektus*);
- 2) kultūros paveldo objektų ir kilnojamųjų kultūros vertybių tvarkybos darbų įgyvendinimą pagal kultūros ministro patvirtintas programas (*būtų užtikrintas kasmet KPD rengiamų paveldotvarkos programų įgyvendinimo tęstinumas*).

Siekiant įgyvendinti numatytus pokyčius, būtina tikslinti Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įst. 5 str. nustatant, kad:

- kultūros ministras įgalioja ministerijos padalinius ir prie ministerijos įsteigtas įstaigas atlikti nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos funkcijas (*dabar – įgalioja institucijas*);
- kultūros ministras organizuoja paveldotvarkos programas, *bet ne KPD*;
- KPD neturės teisės naudoti paveldotvarkai skirtų valstybės biudžeto lėšų, *nebeorganizuos paveldotvarkos programų įgyvendinimo (tačiau ir toliau išduos projektavimo sąlygas, tikrins parengtus projektus ir kt.)*.

Tikslinant Kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įst. 4 str. siūloma nustatyti, kad:

- KPD ir toliau liktų teisė finansuoti kultūrinę vertę turinčių kilnojamųjų daiktų įrašymą į Kult. vertybių registrą; vertingųjų savybių tyrimus, konservavimą, restauravimą, apsaugos priemonių įrengimą ir pažinio sklaidą iš KPD skiriamų asignavimų;
- tačiau šių darbų įgyvendinimą KPD galės pavesti tik biudžetinėms įstaigoms, kurių savininko teises ir pareigas KPD įgyvendina (*nelieka teisės šiuos darbus pavesti pavaldžioms įmonėms ir organizacijoms*).

Atitiktis Vyriausybės programai:

Atitinka siekius suderinti paveldo vertybių išsaugojimą ir darnų šalies vystymąsi.

Derinimas.

Svarstytas 2018 m. liepos 31 d. TAP. Projektas tikslintas atsižvelgiant į TG pastabas, pateiktas išvadoje Nr. NV-1977.

Dalykinio vertinimo išvada:

- Atkreiptinas dėmesys, kad įstatymo projekto įsigaliojimo data – 2019 m. rugs. 1d. Įstatymų įgyvendinimui reikės papildomų valstybės biudžeto lėšų (2019 m. IV ketv.– 305 tūkst. eurų, o kt. kalendoriniams metams – po 700 tūkst. eurų). Taip pat neaiškus biudžetinės įstaigos darbuotojų / naujų etatų steigimo klausimas (jei planuojama, kad biudžetinėje įstaigoje dirbs 30 žmonių).
- Projektą siūlome svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje.

Politikos įgyvendinimo grupės patarėja

Nomeda Poderienė

Nomeda Poderienė, tel. 8 706 61 816, el. p. nomeda.poderiene@lr.lt

